

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO -641183 - I/10/KML

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 19 lutego 2010 r.

Thomas Hammarberg

Commissioner for Human Rights

Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Francja

Drogi Komisarzy

Jako Rzecznik Praw Obywatelskich, stojący na straży praw i wolności człowieka i obywatela, z głębokim zaniepokojeniem przyglądam się sytuacji, która ma obecnie miejsce na Białorusi. W ostatnich dniach mamy tam do czynienia z niezwykleymi wobec standardów europejskich, represjami, jakie spotykają Polaków zamieszkałych w tym kraju.

Zgodnie z informacjami, które do mnie docierają za pośrednictwem polskiej prasy, milicja białoruska zatrzymała około czterdziestu działaczy Związku Polaków na Białorusi. Jak donosi prasa, zatrzymania te mają związek z procesem sądowym, który rozpoczął się 15 lutego br. w Wołożynie. Proces dotyczy zajęcia przez milicję Domu Polskiego w Iwieńcu. Usunięto z niego wówczas działaczy Związku Polaków na Białorusi. Milicjanci działali na wniosek prorządowej organizacji o tej samej nazwie, która zgłasza swoje prawo do zarządzania majątkiem polonijnym. Zadaniem sądu jest rozstrzygnięcie, do której z organizacji polonijnych należy Dom Polski w Iwieńcu. W wyniku zatrzymań, trzech działaczy: prezesa Rady Naczelnej Związku Polaków na Białorusi Andrzeja Poczobuta, wiceprezesa Związku Polaków na Białorusi Mieczysława Jaśkiewicza i rzecznika Igora Bancera skazano na kary po pięć dni aresztu za udział w nielegalnej demonstracji przed Domem Polskim w Iwieńcu w dniu 10 lutego.

Należy zauważyć, że wydarzenia ostatnich dni nie są pierwszymi niepokojącymi sygnałami docierającymi z Białorusi. Już wcześniej prasa donosiła o incydentach związanych z prześladowaniem dziennikarzy niezależnych środków masowego przekazu, między innymi utworzonego, przy udziale polskiej telewizji, kanału telewizji satelitarnej „Bielsat”.

Niektórzy komentatorzy twierdzą, że działania takie mają uniemożliwić polskiej mniejszości konsolidację przed wyborami do władz lokalnych i w czasie kampanii prezydenckiej, co można utożsamiać z ingerencją władz w podstawowe procesy demokratyczne. Wysoce niepokojący jest fakt, że niejednokrotnie poprzez akty przemocy dochodzi do utrudniania realizacji elementarnych i uniwersalnych praw, które powinny być zapewnione każdej jednostce w demokratycznym społeczeństwie.

Idee wolności, pluralizmu i demokratycznego państwa prawa są częścią wspólnego dziedzictwa kulturowego Europy. Naszą powinnością jest stanowcza ochrona tych wartości. Biorąc pod uwagę Twój zakres kompetencji jako Komisarza Praw Człowieka Rady Europy oraz podjętą przez Ciebie walkę ze stygmatyzacją i marginalizacją mniejszości, przejawiającą się między innymi w przeciwstawianiu się kryminalizacji wykroczeń imigracyjnych w europejskiej przestrzeni prawnej postanowiłem zwrócić się do Ciebie o podjęcie adekwatnych do sytuacji działań, a w szczególności wydania oświadczenia w związku z opisanymi powyżej wydarzeniami na Białorusi. Biorąc pod uwagę chęć przystąpienia przez Białoruś do Rady Europy, pragnę zauważyć, iż skierowane przeciwko mniejszościom narodowym środki represji mogą utrudnić jej realizację.

Z wyrazami szacunku,

/-/ Janusz Kochanowski